

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PAASKEBLOMST

Paaskeblomst hvad vil du her,
Bondeblomst fra Landsbyhave
uden Duft og Pragt og Skær
hvem er du velkommen Gave.
Hvem mon, tænker du, har Lyst
dig at trykke ømt til Bryst?
Mener du, en Fugl tør vove
Sang om dig i Danmarks Skove?

Vinterblomst, du melder Vaar,
fold dig ud i stille Kammer.
Ved Guds Værk og egne Kaar
sig kun Verdens Daare skammer.
Spottes end din ringe Dragt
uden Glans og Farvepragt,
selv jeg dog paa sorten Tilje
ligned helst en Paaskelilje.

Bondeblomst, men er det sandt:
Har du noget at betyde?
Er din Prædiken ej Tant?
Kan de døde Graven bryde?
Stod han op, som Ordet gaar?
Mon hans Ord igen opstaar?
Springer klart af gule Lagen
Livet frem med Paaskedagen?

Paaskeblomst, en Draabe stærk
drak jeg af dit gule Bæger,
og som ved et Underværk
den mig hæver, vederkvæger:
Svanevinger, Svanesang
synes mig af den udsprang,
vaagnende jeg ser de døde
i en Paaskemorgenrøde.

O, hvor er du mig dog kær,
Bondeblomst fra Landsbyhave.
Mer end Rosen er du værd,
Paaskeblomst paa Fædres Grave.
Sandt dit Budskab er om Vaar,
om et helligt Jubelaar,
som hver ædel Blomst af døde
skal forklaret igenføde.

Ja, jeg ved, du siger sandt:
Frelseren stod op af døde!
Det er hver Langfredags Pant
paa en Paaskemorgenrøde:
Hvad er Segl og Sværd og Skjold
mod den Herre kæk og bold?
Avner kun, naar han vil aande,
han, som svor os Bod for Vaande.
Grundtvig.

Et interview

med Luther.

Efter gentagne opfordringer bringes her i lidt forkortet udgave et interview med Luther, som udgjorde mit foredrag ved elevstævnet i sommeren 1946:

»Jeg ser foran mig det store Augustiner-Eremitter-kloster i Wittenberg, en statelig 3-etages bygning af røde munkesten, forsynet med mange små kviste og et tårn. Klosteret er omgivet af en stor, smuk have, og den ene side vender ud mod Elben. Man har fortalt mig, at her bor den berømte doktor.

Ud fra et af de åbne vinduer lyder barnestemmer, der synger flerstemmigt til luth-ledsagelse. Det lyder så kønt og hyggeligt. Jeg tager nu i klokkestrengen, og et øjeblik efter kommer en gammel stivbenet tjener humpende og lukker mig ind. Han hører mit ærinde og siger: »Nu skal jeg hente doktor Martin,» og så går han ind for at hente ham. Jeg hører, at sangen holder op og gætter straks, at det er fordi doktoren forlader sine børn, som han har spillet og sunget med.

Nu kommer en temmelig korpulent, hvid håret, ældre herre til syne, klædt i en sort, folderig doktorkappe. Han bevæger sig med besvær; har han mon leddegigt? Hans ansigt er imidlertid muntert, varmt trykker han min hånd og siger med et lunt glimt i øjet: »Her har I doktor Luther, den største ærkekætter, der kan gå på to ben! Hvad er nu jeres ærinde?«

»Jo, vi er nogle lutheranere i Dan — —
»Hvad for noget, lutheranere?« afbry-

der han iltert. »Nej hør nu, din nar, lad mig sige dig besked: Jeg beder om, at man vil tie med mit navn og ikke kalde sig lutheraner, men kristen. Hvad er Luther? Jeg er jo ikke korsfæstet for nogen. Hvor skulle dog jeg arme, stinkende mæddikesæk komme dertil, at man skulle benævne Kristi børn efter mit ulyksalige navn! — Nå, godt ord igen: Vil I ikke med ud i haven og se mine fine morbærtræer?«

Jeg følger noget forbavset med, og Luther lader munden løbe: »Se, her har jeg anlagt en lille dam med både gedder, aborrer, foreller og karper. — Og her er min keglebane; der kommer så mange unge mennesker her i huset, og Gud har ikke forbudt os at være glade! — Nå de, der fløj en lille fugl! Har I lagt mærke til, at små fugle har de klareste øjne, som små stjerner. De får øje på en flue i lang afstand. Oh, hvor er vi dog for narre, at vi ikke agter på sådanne dagligdags gaver! Men i det tilkommende liv skal vi få syn for dem. Da vil vi selv blive som små fugle med skønne, klare øjne. — Se træerne! De kan også prædike for os. De må udholde lige så mange anfægtelser som en god kristen: Storme, haglvejr og orme. Alligevel må træet stå det igennem og bære frugt. — — Der skal I for resten se mit pæretræ! Derunder sad jeg og min kære gamle foresatte Staupitz for 29 år siden, da Staupitz tvang mig til at blive doktor i theologien. Jeg havde grumme lidt lyst til det og sagde, at det stod over

mine kræfter. »Hr. Staupitz, I tager livet af mig!« Men Staupitz svarede: »I Guds navn, Vorherre har store forretninger; han trænger også til kloge folk deroppe. Når I nu dør, så kan I være hans rådgiver!« Der var ikke noget at stille op: Jeg måtte krybe i doktorkåben. — Her har I så min urtehave. Gid det dog snart blev regnvejr; det ville den have så godt af. Men Vorherre gør lige som vi: Han lader, som om han vil lade det regne og gør det dog ikke; vi lader, som om vi ville blive fromme, og bliver det dog heller ikke!«

Nu rænder børnene ham i møde: »Far, skal vi ikke synge noget mere?« — »Nej, lille børn, nu må vi lade den kære fru Musika hvile for i dag.«

På vejen op ad trappen til studereværelset priser doktoren fru Musika: »Hvor ofte har hun ikke forfrisket mig! Den, som foragter musikken, med ham er jeg ikke tilfreds. Han er en sværmer. For musikken er en gave fra Gud, ikke fra mennesker. Den fordriver djævelen og gør folk glade; over musikken glemmer man vrede, ukyskhed, hovmod og andre laster. Jeg giver musikken den nærmeste plads og højeste ære næst efter theologien.«

Så når vi endelig op i studereværelset, der har vindue ud mod Elben. Man kan se, at det er en travl mand, som bor her, og Luther prøver at undskylde roderiet: »Er det ikke ubegribeligt, som folk kan finde på at overdænge mig usle gamle mand med breve! Se selv, hvor de ligger og flyder på mit bord, på stole, bænke og skamler, i vinduer, dragkister og boghylde, overalt. Jeg havde såmænd slet ikke tid til at spille og synge med børnene; men jeg skal og må være glad i dag; thi jeg har faaet dårlige efterretninger, og så er

der intet bedre middel end et junderligt Fadervor, godt mod og så lidt musik. Det ærgrer den melankolske djævel, at man endnu vil være glad! — Ja, hvad har vi i grunden andet at bestille her på jorden end at ærgre djævelen. Det var for resten også derfor, jeg giftede mig med min Käthe! Så kunne folk da se, at ægteskabet er en kristelig stand. Ja, den kære Käthe! Hende har jeg meget at takke for. Jeg ville ikke bytte hende bort for Frankrig eller Venedig! — Men lad mig nu høre jeres ærinde!«

Jeg får nu munden på gлед og beder Luther fortælle, hvordan han blev reformator.

»Så, nu bruger I igen utilladelig store ord om mig! Jeg har aldrig tænkt på at blive reformator. Allerhelst havde krøbet i et musehul. Det er alt sammen sket ved Guds råd; aldrig var jeg af mig selv blevet så dristig, at jeg havde turdet angribe og fortørne paven og alle mennesker. Men Gud har ført mig ind i det som en arbejdshest med blindede øjne. Og det kan I hilse og sige i Danmark, at man skal være så bange som for helvede selv for at prædike blot eet ord, man selv har fundet på. Trø mig, ingen vil gøre gavn ved at prædike undtagen den, der uden sin egen vilje og begærlighed efter at prædike og lære bliver kaldet og puffet frem dertil. — Nå, men I ville vide, hvordan alt dette her ståhej med mig begyndte. I husker jo nok mine 95 sætninger om afladen. Det var såmænd blot min mening at starte en stilfærdig og saglig drøftelse, men mine 95 theser løb i løbet af 14 dage ud over hele Tyskland — og så blev Luther en berømt doktor.«

»Ja, men var det virkelig nødvendigt at lave en helt ny kirkeafdeling. Var det nød-

vendigt at lave dette store sår i kirken, som aldrig senere er blevet helet?»

»Ak ja,« siger doktor Martin. »Det er min stadige bekymring og anfægtelse! — Men hvad skulle jeg gøre? Svige sandheden kunne jeg ikke. Jeg mindes så ofte, hvad dr. Staupitz sagde til mig i de dage, da det brændte på: »Det behager mig, at den lære, som du prædiker, tildeler Gud alene æren og menneskene intet. Men Gud, der er klarere end lyset, kan man slet ikke tilkende for megen ære og godhed.« Det ord har tit trøstet mig.«

»Ja, doktor Martin,« siger jeg så, »det kunne nok ikke være anderledes. Og når de nu dengang vidste at gøre det rigtige, kan I så ikke hjælpe os fra Danmark i dag til at gøre det rigtige. Vi er mange, der har fået øjnene op for, at De har sagt noget, som er værd at lytte til; ja, jeg tør sige, at der er ikke i lange tider læst så meget Luther, som der gøres i dag.«

»Ak, gid dog alle mine bøger var gået til grunde!« udbryder Luther. »Hvad er mine skrifter dog mod den hellige skrift? Ganske vist fristes jeg så tit til at gode mig over, at mine egne bøger har fået en sådan succes, og over, at folk roser mine prædikener; men så siger jeg til mig selv: »Grib dig selv i ørene! Griber du rigtig, så finder du et par store, lange, grove æseløren.«

»Ja, men kære doktor Luther, kan De da slet ikke sige noget epokegørende til os? Det kunne De da til de gode borgere i Wittenberg.«

»Nej,« udbryder Luther næsten harmfuldt. »Jeg kan ikke sige jer noget som helst andet end det, som I egentlig godt burde vide, hvis I læste jeres bibel ordentligt. Lad være med at gå og spekulere over alle mulige unødvendige ting. Hold

jer til det jævne og enfoldige spørgsmål, hvorledes vi skal tro på Kristus og tjene vor næste under korset. Disse ting er der desværre kun meget få af os, der forstår, og endnu færre, som beviser det i gerning og liv.«

»Ja, men tænk dog på den vanskelige tid, vi lever i, kommunismen, atombomber osv. Tror I virkelig, at kirken kan bestå i sådan en tid?»

»Ja, vel tror jeg det! Selv om evangeliet kun høres af et par gamle koner, så er det alligevel stærkere end alt andet i verden. Barnet i krybben var mere end kejser Augustus i al hans vælde.«

— — Pludselig banker det på døren, og ind træder husets frue, fru Käthe, egentlig Katharina von Bora. Det er en statelig dame; man kan se, at hun egentlig er adelig.

»Jamen der har vi jo Lutherinden!« råber Luther glad. »Wittenbergs morgenstjerne.« Han vender sig forklarende til mig: »Ser I, hun står op før kl. 4 hver morgen og kaster sit lys over hele huset.«

Jeg hilser på fru Käthe; jeg mærker, at hendes hånd er vant til arbejde. Luther siger: »Hør, du Doktorinde, kom lige med to glas af dit gode øl til mig og min danske gæst!«

Hun forsvinder straks, og mens hun er borte, fortæller Luther med stolthed, at hun selv brygger øl. »Ja, hun er en driftig kone, der Käthe. For nylig har hun nu købt sin broders gård i Zulsdorf, to mil sønden for Leipzig. Min sandten om hun ikke tænker på at lægge sig efter svineopdræt i stor stil! Desværre er gården i dårlig stand, og hun har mange bryderier. Men en dygtig kone, det er hun, og hun har skænket mig en rigdom, som ingen paveligt teologer i hele verden har

magen til. Hun har givet mig ægte børn! Og lige så mange børn jeg har, lige så mange kongeriger!»

Nu kommer fru Käthe tilbage med to glas skummende øl, og hun indbyder mig til at blive til aftenmad, ja endogså til at overnatte. Jeg tager med glæde mod tilbudet, og hun trækker sig så tilbage. Efter en ordentlig slurk af den gode øl udbryder Luther: »Ak ja, det er ingen sag, når man har så godt øl! Jeg tænker så tit på Hans Loeser, der plejer at sige: Der er ingen kunst ved at drikke godt øl, men at kunne drikke slet øl, det er en kunst. Bare vi dog kunne lære den kunst!»

Jeg vover mig nu frem med endnu et spørgsmål: »Tror De, doktor Martin, at det er til nogen nytte at lave højskoler?»

»Højskoler — hvad er det for noget?» siger Luther forbavset. »Det kender jeg ikke. Det må være noget nyt, I har fundet på. På forhånd har jeg ingen tillid til noget nyt.«

Jeg svarer: »Jo, højskolen er en skole for voksne unge, som gerne vil have lidt klaring på, hvad det er at være menneske. Det er et sted, hvor de skal lære Gud og sig selv at kende.«

»Det lyder egentlig godt,« siger Luther. »Et rigtigt kristenmenneske er bedre og kan gøre mere gavn end alle mennesker på jorden. Hvis I kan få lært jeres unge at elske Gud og hade sig selv, så vil jeg godt give disse skoler min velsignelse. Og

hvis I kan få vænnet de unge af med at være utaknemmelige asener, der går sovende igennem livet uden at prise Guds almagt, visdom og godhed, så er det godt. Desværre bruger vi så ofte alt det, Gud har skabt, uden forstand, ja, misbruger det endog, ganske som når en ko nedtrampet de allerskønneste liljer og blomster.

Men husk fremfor alt at lære de unge, at denne verden ikke er en verden, som man kan lide på, men en verden, man kan tjene i. Lær dem, at de ikke skal give op, selv om verden er ond. Verden er som en fuld bonde. Løfter man ham op i sadlen fra en side, så falder han ned til den anden. Man kan ikke hjælpe den; man kan gøre, hvad man vil, så vil den høre djævelen til. Vil I være i verden, så lær det ordsprog: Barabbas vil slippe løs, Kristus, frelseren, bliver dømt. I skal ikke vente, at det går jer anderledes, end det gik Kristus. I må gøre jer klart, at I tjener i et værtshus, hvor djævelen er herre og verden husfrue og alle slags onde lyster tyende. Derfor er denne verden ikke en verden, man kan lide på, men en verden, man kan tjene i.

Og hils så hjemme og sig: I danskere, køb, mens der nu er marked! Brug Guds nåde og ord, mens det er der! Thi det må I vide: Guds nåde og ord er som en farende regnbyge, der ikke kommer igen, hvor den een gang har været.«

Hieronymus Zeuthen.

De sidste Dage

Vore Oplevelser i Marts naaede næstendels at komme med i sidste Nr. af Bladet.

Vi anfører blot de sidste Dages Begivenheder:

Onsdag d. 23. Spejdernes Afskedsfest, der formede sig som en frisk og fornøjelig Aften. Maskininspektør Jens Grane fortalte først for hele Elevflokket om sin store Jordomsejling; det var overordentlig morsomt og interessant. Senere holdtes den egentlige Spejderfest med Kaffebord, Taler, Udnævnelser osv. Grane sluttede Aftenen.

Søndag d. 27. I herligt Vejr tidlig paa Eftermiddagen en skøn Tur i Omegnen, derefter det paa den sidste Søndag sædvanlige frie Samvær. Om Aftenen var Eleverne Forstanderens Gæster i Privaten.

Mandag den 28. Fru Forpagter Krarup, Eskilstrup, fortalte i et fornøjeligt Foredrag om Rejsen til Tanganaika og fremviste en hel Del interessante Ting, Fruen havde faaet som Gave af de indfødte.

S. D. gav Gymnastiklederkursuset en Opvisning, der paa sin Maade fortalte om Vinterens Arbejde paa dette meget nyttige Felt.

Og saa kom Afskedsdagen den 29. Marts. Dens Forløb ser saadan ud:

Kl. 14,30 overværede vi sammen med de andre Skolers Elever en stor Skolekoncert paa Jernbanehotellet, et ca. 50 Mands Orkester fra København gav en udmærket Underholdning.

Kl. 17.00 samledes vi til Altergangsgudstjeneste i Haslev Kirke ved Forstander Magelund.

Kl. 18 var vi hjemme og indtog den festlige Afskedsmiddag; hvorefter der blev Tid til en lille Pause inden vi Kl. 19,30 samledes i Foredragssalen til Taler og Sang. Først havde lovet Eleverne 4 Overraskelser. Efter en Sang kom den første, det var en Tale af ham selv, saa atter Sang og dernæst var det N.P.P.s Tur at overraske. Dagen før hjemvendt fra Sygehuset var han vel nok lidt bleg og mat, men fik dog set Flokken samlet endnu engang og holdt sin lille »overraskende« Tale. Det er maaske overflødigt at bemærke, at de næste to Overraskelser var Zeuthen og Ax. Nielsen. Saa sang Koret, og vi samledes i Spisesalen til festligt Samvær. Vi spiste og drak, vi sang og talte, der uddeltes Gaver og takkedes paa langs og tværs, Eleverne oplæste Revuer, og Kl. ca. 23 ankom Professor Regin Prenten, der havde talt ved »Kirkeligt Samfunds« Møde paa Missionshotellet. Professoren gav os i meget sammentrængt Form et lille Indtryk fra Verdenskirkeaaadets Møde i Amsterdam i Sommer, hvorefter han sluttede Aftenen.

Det var Vinterens sidste Gæst; men vi var ogsaa naaet meget nær hen mod Midnat og maatte tænke paa Opbrud. Nogle forsinkede Poesibøger fik et Par Linier og Vinterskolen 1948—49 var sluttet.

Næste Morgen tidlig begyndte Udrykningen, og i Løbet af Dagen var de allerfleste væk. Nogle faa Stykker blev tilbage for at arbejde paa Blokhuset eller andet Arbejde; men Skoletiden var forbi,

Flokken er spredt for alle Vinde og samles sikkert ikke mere paa en Gang her.

Vi siger jer alle Tak for Vinterens Samvær og ønsker jer Lykke og Velsignelse over Dagens Gerning »der hvor hver nu har sit lille Rige.«

April

er Rejsernes Tid. Forstander Magelund og Frue er i Schweiz. Saa langt naar ingen af vi andre i denne Omgang; men lidt ud i Landet skal vi jo. Se efter i Martsnummeret, hvor I kan træffe os; det er skønt at hilse paa saa mange gamle Venner som muligt, naar man er ude paa Farten.

Og saa er her et Par Stævner til:

Haslevkredsen for Holstebro og Omegn

holder Møde Søndag d. 1. Maj i Missionshuset.

Kl. 14,30 taler Missionær Ottesen, Skive, om »Tidens Farer og Muligheder«.

Kl. 20 offentligt Møde ved Missionær Ottesen og Missionær Stidsen.

Velkommen alle.

P. K. V.
P. Stidsen.

H.u.H. Fynskreds

holder Møde Søndag den 8. Maj Kl. 19,30 i Frit Danmarks Børnehøve, Rs. Nielsensvej 2, Odense.

Brød og Sukker medbringes.

Velkommen alle.

Kirstine Astrupgaard.
Anna Dorthea Jensen.

Haslevkredsen for Slagelse og Omegn

holder Møde paa K. F. U. M. i Slagelse Søndag d. 22. Maj.

Kl. 14,15 Velkomst.

Kl. 14,30 Foredrag af Forst. Christensen, Landbrugsskolen.

Kl. 15,30 Kaffebord — Frit Samvær.

Kl. 16,30 Underholdning ved Lærer Axel Nielsen, H.u.H.

Kl. 17,15 Afslutning ved Lærer Ebbesen, Haslev Højskole.

Velkommen alle.

P. K. V.
Vilh. Pedersen.

Fjerritslev Højskolekreds

har Møde Mandag den 25. April Kl. 20 paa Afholdshotellet. Lærer N. P. Pedersen taler. Fælles Kaffebord a Kr. 1,25.

Velkommen alle.

P. U. V.
Søren D. Sørensen.

Norgesturen

Der har vist sig stor Interesse for den i Martsnummeret omtalte Norgestur sidste Uge i Juli. Turen vil blive ledet af Lærerne Ax. Nielsen og Zeuthen. Der har meldt sig over 30 Deltagere.

Spørgsmaalet om Ikke-Elevs Deltagelse kan vi først give Svar paa i Majnummeret, det afhænger af, hvor mange der melder sig. Se Programmet i Martsnummeret, I, der har oversat det i første Omgang.

Og saa fik

nogle af jer et nyt Indbetalingskort. Et Par Stykker krydsede paa Vejen Kontingentet. Sligt kan ikke undgaas. Værre er det, hvis en og anden siger: Jeg har virkelig betalt. Send os i saa Fald et Par Ord, saa skal vi nok faa Sagen i Orden, men alle I andre: Lad Kortene saa tykt som Foraarsne dale ned over Haslev, at vi kan få et helt rent Bord.

Den 10.^e Marts

faldt jeg i en vældig Feber, den 19. hev man mig paa Haslev Sygehus, som herved anbefales paa det bedste. Den 28. gik jeg støttet til min Kones Arm hjem til Lillehus, lidt bleg og slap, men frimodig i Sindet. og nu gaarr det godt igen.

N. P. P.

Haslevkredsen i København H.u.H.

har Møde paa K. F. U. K., St. Kannikestræde 1, Maj Kl. 20.

Politiassistent K. V. Jørgensen taler.

Emne: Hvad gøres der for Lovovertrædere, naar de har udstaaet deres Straf. Andagt ved Viceinspektør C. Larsen.

Velkommen alle.

P. K. V.

Emma Augustinus.

Bryllup'er.

4. December viedes i Klitmøller Kirke Frk. Martha Christensen til Hr. Vilh. Odgaard, Bjerget, Frøstrup, Elev 34—35.

Dagen har vi glemt, men en Dag i Marts viedes i Røjle Kirke Frk. Anna Østergaard til Hr. Gdr. Kniesgaard Hestlund, Bording.

Hjertelig til Lykke.

Indkomne Gaver til Gymnastiksalen

IX.

Transport fra VIII Kr. 17.735,55

Vandremappen »Ringene« v. Gerda

Sørensen 35,00

Vandremappen »Regndraabe« ved

Astrid Andersen, Charl. 5,00

Karen Nielsen, Klippinge 25,00

Ellen Hauge Iversen, Ølgod 10,00

Nina Andersen, Sygehjemmet, Gern 20,00

Anna M. Sørensen, Gern 5,00

Vandremappen »Solstraalen« 1947... 25,00

Edel Holmsgaard og Kirsten Aa-

gaard, Aalborg 50,00

Ruth og Ole Rasmussen, Kbhvn. ... 5,00

Kr. 17.915,55

Haslev, den 7. April 1949.